

Bera ótta fyrri gongdini í Sovjetsamveldinum

Meðan vónirnar til framhaldandi stórra demokrati og frælsi í tí stóra Sovjetsamveldinum í fjór vóru stórar í øllum vesturheiminum eru menn nú av álvara farnir at bera ótta fyrri gongdini í landinum.

Serliga hesa seinastu tíðina hava verið broytingar í ovastu leiðsluni í Kreml, sum ikki boða frá góðum. Fyrst var tað tann sera væl umtókti uttanríkisráðharrin Edward Sjewardnadse, sum legði frá sær og har hann í eini sannari torutalu í Kreml ávaraði heiminn ímóti, at diktatoriskar kreftir aftur vóru við at fáa fótastefni í landinum. Við hesum sipaði hann til tað kommunistiska høgna, ið av øllum alvi roynir at forða fyrri radikalt broytingum í landinum. Teir gomlu kommunistarnir vilja ikki av við vald sitt og berjast

nú sum úlvur á skóg fyrri at varðveita tað. Roynirnar hjá fleiri av sovjetisku republikkunum at taka sjálvstýri hefur bert gjørt gomlu kommunistarnar sterkari, tí Gorbátjov, sum sjálvur ynskir munda broytingar í landinum burtur frá kommunistisku skipanini, hevur ilt við at halda saman uppá teir ymsu landspartarnar.

Hetta mundi so helst eisini vera orsøkin til at Gorbátjov mælti til, at seta ein gamlan kommunist í starvið sum varaforseti. Men tað var ikki við góðum vilja frá teimum radikala kreftunum í landinum, at hann varð settur í hetta týðningarmikla starvið. Tað skulu heilar tvær atkvøðugreiðslur til í sovjetiska parlamentinum.

Síðani er tað hent, at

kommunistarnir í teimum baltisku londunum royna at taka málið í egnar hendur. Eitt nú hava teir steðgað einum tí størsta trykkjarinum í einum av baltisku londunum at prenta fleiri bløð. Hetta tykist eisini at verða gongdin í restini av Sovjetsamveldinum: at pressan fær skerðar møguleikar at virka undir.

Tað hentu stórar broytingar í Sovjetsamveldinum í farna ári. Eingin ivi er um, at hetta árið fer ikki at vera minni hendur. Tað eru teir egyptiðarar, sum rokna við, at alt fer at enda í einum sonnum ruðuleika, har Reyði Herurin aftur fer at verða brúktur, fyrri at knúsa allar roynir hjá republikkunum at taka seg úr Sovjetsamveldinum.

Valdemar Dalsgaard, Skálavík, til minnis

Stutt fyrri jól komu deyðsboðini av Valdemar á Mølini í Skálavík — og tey komu ikki óvænta. Tann 17. desember andaðist Valdemar, eftir langa og harða sjúkralegu, so stravn, at tey sum vistu herum, takkaðu tí Almáttuga fyrri, at Valdemar nú hevði fingið frið.

Valdemar Dalsgaard varð brini heim í Skálavík tann 13. september 1931, hann var triðilstur av 7 systkjum. Foreldrin vóru Aksal Dalsgaard, Aksal á Mølini í Skálavík og Astrid Dalsgaard, fødd Jakobsen, úr Skopun.

Valdemar vaks til mans í Skálavík og kom at starvast sum bilførari í virkseminum, sum faðir hansara tá í mong ár hevði havt við flutningi við bilum til og frá eystanbygdunum á Sandoynni.

Tá vóru hvarvið vegir, bílar ella koyrivíður-skifti annars sum í dag, nei, tað kravdi ein mann tá, og Valdemar var av teim djárvastu. Hann var eisini til skips sum yngri í nokkur ár, var millum annað við týskum trolara. Seinri kom hann at flyta post í Sandoynni burturav, og í hesum virkseminum fór herviliga sjúkan at raka hann og gera vart við seg. Seinastu virkisárin starvaðist hann inni á posthúsinum í Tórshavn.

Í eystanbygdunum í Sandoy var Valdemar væl kendur, hann var ein, sum heitt varð á, tá nakað var áfátt. Hetta komst kanska eisini av, at sjúkrahønan hoyrði til húsið á Mølini. Tó best kendur sum bilførari og postboð. Valdemar var skemtingarsamur og hann hevði eitt gott og lætt sinni. Nógv minnst hann frá tíðini sum postflytari bygd úr bygd, altíð bliður og skemtingarsamur, visti altíð okkurt stuttligt at siga frá, sum kundi seta dám á ein annars myrkan gerandisdag.

Valdemar giftist í 1951 Brynhild Dalsgaard, fødd Petersen úr Heygstroðni á Sandi. Tey bygdu sær tá, blaðung sum tey vóru, sethús á grundina av húsunum hjá Sigurð í Skála.

politiskt ein sera trúgvur javnaðarmaður, og sera avgjördur um, at javnaðarhugsjónin er besta politiska støðið. Helst varð hann ávirkaður av ringu tíðini, tá hann vaks upp í 30-árunum, men hann var líka avgjördur javnaðarmaður, nú hann legði árnar inn, sum hann alla sína tíð hevði verið, og han roynði at greiða yngra ættarliðnum frá, hvi hann hevði hesa avgjördu støðu.

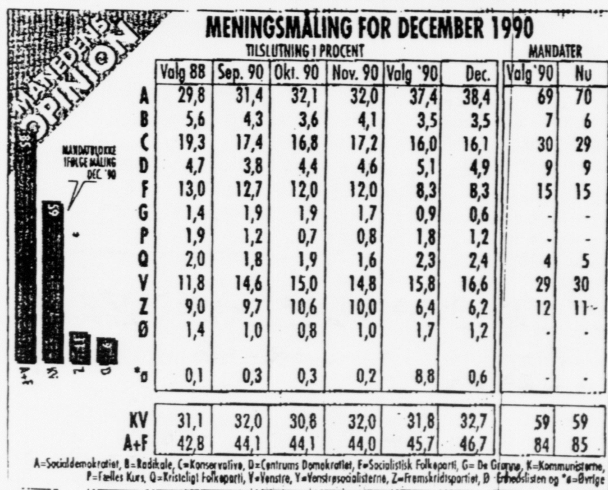
Ein kom at kenna Valdemar í 1973. Tá vórðu knytt vinabond okkara millum, sum vardu tí deyðsboðini nú komu. Valdemar var trúgvur móti sínum vinum, eisini um vit ikki altíð høvdu verið fult samdir um eitthvørt. Tá vit møttust aftur, so var tað altíð við einumhvørjum skemtiligum á munn, sjálvur tí seinastu ringu mánaðirnar, har hann roynði at skriva til sínar frá sjúkraleguni í Tórshavn.

Tann stóri skarin, sum verri enn so rúmtist í Skálavík kirkju henda ódnardag, tá Valdemar varð jarðaður á Lógvheggi, har fedrar hansara hvíla, vitnaði um, at vit fylgdu einum avhildnum manni til hansara seinasta hvíldarstað.

Brynhild og børnurnum senda vit okkara samkenslukvøðu við hesum orðum og lýsa frið yvir minni um Valdemar Dalsgaard, Skálavík.

Vinir

Uffe størri enn Schlüter

Flokkurin hjá Uffe Elleman-Jensen hevði blivið størsti borgarligi flokkurin í Danmark, um val hevði verið nú. Hetta visir ein kannning, sum Gallup hevur gjørt fyrri danska blaðið Berlingske Tidende. Sambært kannningini hevði Vinstraflokkurin fingið 16,6 ímóti 15,8 til valið, meðan tann konservativi flokkurin hevði fingið 16,1 í mun til 16,0 við valið. Hetta

er fyrstu ferð í nýggjari tíð, at Vinstra er størsti borgarligi flokkurin.

Men eisini ein annar flokkur hevði fingið eitt gott val, um danir aftur skuldu til valborðið nú. Tað er Javnaðarflokkurin, sum hevði kunnað hildið fram sigursgongd sína úr 37,4 til 38,4%.

Talvan visir so hvussu hevði gingist hjá hinum flokkunum.

Men tað er greitt, at tað restar lítið hjá S og SF at kunna skipa eina reyða samgongu. Við verandi veljarakanning sum grundarlag høvdu flokkarnir fingið 85 tingmenn og tað magiska talið er 87. Við stuðli frá einum feroyingi og einum grønlandingi hevði tað so verið nokk til at skipa eina stjórn undir javnaðarleiðslu.